

«L'amor no es pot reduir a una sola paraula»

PER GEMMA TRAMULLAS

Després de dies de sol abrasador, en el moment de l'entrevista cau un ruixat sobre Barcelona. Una circumstància meteorològica molt oportuna per parlar amb algú que realment es mulla amb les paraules.

— Tres llibres publicats, tres premis. I un apassionat discurs per Sant Jordi en defensa de la literatura que va tenir molta repercussió. Enhorabona per l'èxit.

— Tot el que està passant és una sorpresa que visc amb molta alegria. D'una banda hi ha un gran factor de sort i, de l'altra, molta feina invisible.

— A l'escola, a l'institut, a la universitat, ¿ja destacava?

— Entre les meves amigues no tinc la sensació de destacar, i ho dic honestament. La meva millor amiga és professora d'institut amb 23 anys. Cada dia batalla i acompanya en el seu procés de formació joves de 15, 16 i 17 anys. Hi ha molta gent fent coses superpotents però les lògiques del sistema ho invisibilitzen.

— Ha sigut estudiant i professor associat a la universitat, de la qual parla en termes molt crítics.

— És un espai de castració creativa i d'una productivitat que mata qualsevol tipus de pensa-

ment real. Pel lloc físic i l'organització jeràrquica és una institució feudal que es manté. És bastant infernal.

— ¿L'ha influït néixer a Tarragona i no a la capital?

— Sí. Hi ha una línia imaginària però molt sòlida que fa que tot el que passa per sota de Barcelona no existeixi, en un sentit literal. La condemna al provincianisme és bastant salvatge.

— ¿Se'n va anar o les circumstàncies el van obligar a anar-se'n?

— La situació se'm feia insostenible. Hi ha una sensació bastant generalitzada que Tarragona expulsa, però qui expulsa no és Tarragona, sinó el model de ciutat, de cultura, de pensar quin rol tenim la gent jove en una capital de província.

— Ara viu al Raval de Barcelona. Sent de ciutat sorprèn la seva descripció visceral i ombrívola de la natura, gens idealitzada.

— És un món que em resulta llunyà però proper alhora. A Tarragona visc en un carrer a prop de la muntanya de l'Oliva. La natura sempre se m'ha presentat de manera mig enigmàtica i amb una relació tensa en els seus límits amb la urbanitat. A més, casa meua és al costat d'un cementiri.

— Ara entenc per què hi ha tants morts a Napalmalcor.

— [Riu] Suposo que veure un cementiri per la finestra marca.

Pol Guasch

La desafiadora veu poètica del jove escriptor català s'ha rebut com una alenada d'aire fresc en una època marcada per un llenguatge que simplifica i encotilla la vida.

LAURA GUERRERO

Tarragona-Barcelona-Londres. Va néixer a Tarragona el 1997 i va saltar a la capital per cursar Estudis Literaris. Investiga al King's College i treballa a la productora cultural La Sullivan.

Vocació poètica. Ha publicat dos llibres de poesia, "Tanta gana" i "La part del foc". La seva primera novel·la es titula "Napalm al cor" i tracta sobre l'amor entre dos nois en un escenari apocalíptic.

Influint per l'emergència climàtica i el feminisme interseccional, el seu discurs al dinar d'escriptors de Sant Jordi va irritar per la seva acerada crítica a la cultura institucionalitzada.

— **¿Per exemple?**

— Espanta veure com amb les paraules es pot desembocar en la idea que 6.000 nens i joves travessant la frontera des del Marroc posen en perill una cosa anomenada *integritat* de l'Estat. A mi, com a molts, la integritat d'Espanya, de Catalunya i d'Europa me la sua.

— **A la novel·la fa un retrat de les relacions familiars mortal.**

— És que la família és la microrepresentació dels mals de la societat. En les nostres relacions familiars més quotidianes batega un lligam atàvic, salvatge, violent i tràgic.

— **Hi ha qui associa la llibertat a beure unes canyes, però per als protagonistes de la seva novel·la 'llibertat' no és ni tan sols una paraula.**

— Som en una època de banalitat política en què les paraules es reconduïxen i simplifiquen al màxim. Crec que hi ha experiències complexes com la llibertat, l'amor o l'amistat que no es poden reduir a una sola paraula. Si l'amor es pogués reduir a una paraula, no hauria escrit la novel·la. Aquesta voluntat d'entendre-ho i anomenar-ho tot és un dels nostres grans problemes.

— **El que no s'anomena no existeix.**

— És obvi que la llengua ens possibilita i alhora ens empresona. Però hem de ser més conscients de fins a quin punt quan posem nom a una cosa li estem atorgant vida o limitant les seves possibilitats.

“

La universitat és un espai de castració

creativa i d'una productivitat que mata qualsevol tipus de pensament real. És una institució feudal que encara es manté»

— **La seva manera de dir, radical però tranquil·la, s'ha rebut com un buf d'aire fresc.**

— Jo ho visc amb mil dubtes. ¿Per què la meua visió del món ara és digna de ser escoltada? Només puc dir que intento no tenir por quan parlo i escric. No tinc la sensació de tenir res a perdre i tampoc tinc cap voluntat d'agradar a ningú, ni a mi mateix.

— **¿Utilitzem el llenguatge per agradar-nos i agradar als altres?**

— El llenguatge té mil potències. Però posar paraules a les coses no és donar solucions fàcils, al contrari, és intentar travessar aquesta corda fluixa que és nomenar sense condemnar, designar sense limitar. Jo veig la paraula com una zona de risc, no de complaure els altres ni a mi.

— **La batalla pel llenguatge no és nova.**

— No, però ara hi ha una desafecció de la força de la paraula, una reducció del llenguatge al codi, als algorismes que funcionen amb uns i zeros. D'altra banda, la classe econòmica, política i institucional continua utilitzant el llenguatge com una arma.

— **«Encara no ha arribat el text que faci amb el món el que vam ser capaços de fer, entre altres llocs, a Urquinaona», va dir en el seu discurs de Sant Jordi fent referència als disturbis del 2018. ¿Què es va fer a Urquinaona?**

— No es va demanar permís ni perdó, no es va exigir una fita clara ni una jerarquia precisa per assumir la contestació. El moviment tenia una potència afirmativa increïble. S'estava demanant vida, una altra vida possible, i això és potser el que fa més por. Dir Urquinaona no és mitificar res, sinó tornar a aquell moment.

— **Vostè escriu en català. ¿Creu que la llengua està en perill?**

— No crec que sigui un tema de creença. És una obvietat que el català és una llengua minoritzada que està en perill i que està perseguida. Hi ha mil maneres d'esborrar una llengua, des de l'autodi dels mateixos parlants a la cronificació de dinàmiques imperialistes i hegemòniques en el nostre dia a dia.

— **¿Quina és la primera experiència literària que recorda?**

— A primer de primària vaig escriure un text que es titulava *L'arbre ballari*, que era sobre un arbre que es vestia amb tutús i roba andrògina i cantava i tocava les maraques. Encara el guardo.

— **Naturalesa i teoria queer, juntes, ja a primer de primària.**

— Exacte. Allà hi ha tot, podríem esborrar aquesta entrevista i posar el text de *L'arbre ballari* com la preqüela de *Napalm*.

— **Un dels seus versos diu: 'Tot allò que podem dir acaba sent mentida'. ¿Això inclou aquesta entrevista?**

— Sens dubte. Res del que he dit és seriós, important ni transcendent. És el que tenen de bo les paraules. D'aquí sis mesos podré esmenar tot el que he dit ara i repensar-ho de nou per dir-ho d'una altra manera. Crec que ens hem de relaxar tots una mica. ≡

Violència a la portada de 'Napalm al cor', amb una imatge de l'infern de Dante.

